

YAŞ DÜZELTMESİ(YAŞ TASHİHİ)-EMEKLİLİĞE ETKİSİ

Av. Erdoğan KAYA

Sosyal güvenlik hukukunda bazı haklardan yararlanma ya da yararlanamama belirli yaş koşuluna bağlıdır. Özellikle emeklilik için prim, sigortalılık süresi gibi şartların yanında yaş şartı da aranmakta olup, diğer koşullar yerine getirilse de yaş koşulu yerine getirilmemesi durumunda kişinin emekli olması mümkün olmamaktadır.

Ülkemizde çeşitli sebeplerle(nüfusa geç kayıt, memur hatası, kayıtların yangın vb. sebeplerle zarar görmesi gibi) nüfus kayıtlarındaki yaş, kişilerin gerçek yaşını yansıtmayabilmektedir. İşte bu gibi durumların mahkeme kararıyla ya da nüfus müdürlüğünce düzeltilmesi durumunda tespit edilen yaşın sosyal güvenlik hukuku açısından kullanılmasında özellik gösteren çeşitli durumlar söz konusu olabilmektedir.

5510 sayılı Kanun'un¹ "Yaş" başlıklı 57 nci maddesinin 2 nci fıkrasında;

"Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ilişkin yaş ile ilgili hükümlerin uygulanmasında, sigortalıların ve hak sahibi çocuklarının, mülga 2/6/1949 tarihli ve 5417 sayılı Kanun ve mülga 4/2/1957 tarihli ve 6900 sayılı Kanun ile 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı, bu Kanunla mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı ve 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı kanunlara, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tâbi sandıklara veya bu Kanuna göre ilk defa malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi olduğu tarihte, nüfus kütüğünde kayıtlı bulunan doğum tarihleri, sigortalının bu Kanuna göre ilk defa çalışmaya başladığı tarihten sonra doğan çocuklarının ise nüfus kütüğüne ilk olarak yazılan doğum tarihleri esas alınır.

İş kazası, meslek hastalığı, malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından gelir ve aylık tahsisleri ile sermaye değerinin hesabında, iş kazasının olduğu veya meslek hastalığının hekim raporuyla ilk defa tespit edildiği veya sigortalıların bu Kanuna ve bu Kanunla yürürlükten kaldırılmış kanunlara tâbi olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten sonraki yaş düzeltmeleri dikkate alınmaz." denilmiştir.

Kanunun 57 nci maddesinde, sonradan yapılacak yaş düzeltmelerinde, sigorta kolları için yaşın hesabında aşağıda belirtilen doğum tarihlerinin esas alınacağı öngörülmüştür. Buna göre;

İş kazasıyla meslek hastalığı halinde, hak sahiplerine bağlanacak gelirlerin hesabında, iş kazasının olduğu veya meslek hastalığının hekim veya sağlık kurulu raporu ile ilk defa tespit edildiği tarihte nüfus kütüğünde kayıtlı bulunan doğum tarihleri,

---

¹ 5510 sayılı "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu".

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ilişkin yaş ile ilgili hükümlerin uygulanmasında, sigortalıların, mülga 5417, 6900, 506, 1479 ve 2926 sayılı kanunlar ile 2925 ve 5434 sayılı kanunlara, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklara veya Kanuna göre ilk defa malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi oldukları tarihte, nüfus kütüğünde kayıtlı bulunan doğum tarihleri,

Ölüm sigortasında hak sahibi çocukların yaşlarında, sigortalının Kanuna veya mülga kanunlar kapsamında ilk defa malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olduğu tarihte, nüfus kütüğünde kayıtlı bulunan doğum tarihleri, sigortalının çalışmaya başlamasından sonra doğan çocukların ise nüfus kütüğüne ilk yazılan doğum tarihleri,

esas alınacaktır.

Sigortalıların, iş kazasının olduğu veya meslek hastalığının tespit edildiği veya ilk defa uzun vadeli sigorta kollarına tabi olduğu tarihten sonraki yaş düzeltmeleri dikkate alınmayacaktır.

Diğer taraftan, nüfus kütüğünde ilk defa kayıtlı olan doğum tarihinin;

Nüfus kütüğünün yenilenmesi sırasında, yeni kütük kayıtlarına,

Nüfus kütüklerinin naklinde, yeni nüfus idaresi kayıtlarına,

Türk vatandaşlığına geçenlerin Türkiye'deki nüfus idaresi kayıtlarına,

hatalı işlenmiş olması nedeniyle yapılan düzeltmelerin, sigortalıların iradesi dışında nüfus idaresince yapılan maddi hataların giderilmesi amacını taşıması nedeniyle düzeltilmesi halinde, bu hususların belgelenmesi veya mahkeme kararında belirtilmiş olması halinde söz konusu kayıt düzeltmelerinde, düzeltilen yeni kayıt esas alınacaktır.²

Takip eden yazımızda konuya ilişkin açıklamalarımıza kaldığımız yerden devam edeceğiz.

---

² 2011/58 s. Genelge.